

ЗВІТ

ПРО ДІАЛЬНІСТЬ ДЕПУТАТА
УЖГОРОДСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
VII СКЛИКАННЯ

Мирослав Горват

2019 РІК

ЗВІТ

про діяльність депутата

Ужгородської міської ради VII скликання

МИРОСЛАВА ГОРВАТА

за 2019 рік

До жодної фракції чи групи Ужгородської міської ради не входжу.

Член Комісії з питань освіти, культури, охорони здоров'я, спорту та соціального захисту населення, міжнародних, міжконфесійних відносин та туризму. Взяв участь у 10 засіданнях комісії з 11.

Протягом 2019 року взяв участь у 16 пленарних засіданнях з 11 сесій Ужгородської міської ради.

Графік особистого прийому громадян – остання п'ятниця кожного місяця з 10:00 по 12:00 год.

Кількість депутатських звернень за 2019 рік – 12.

Помічники-консультанти: Іван Балог, Петро Габрин.

Заступник директора департаменту праці та соціального захисту населення Ужгородської міської ради, начальник управління соціальних допомог з 2016 року.

Засоби зв'язку: +38-050-538-02-41, myroslav.horvat@gmail.com

Деякі результати нашої правової роботи за 2019 рік:

1. Надано допомогу в отриманні паспортів громадян України **37** особам.
2. Надано допомогу в отриманні свідоцтв про народження **68** особам.
3. Надано допомогу у зборі документів на приватизацію житла **6** родинам.
4. Надано допомогу в отриманні офіційної реєстрації місця проживання **52** особам.
5. Загалом протягом року всіма членами команди надано **1107** юридичних консультацій соціально-правового характеру.

Шановні друзі!

На початку кожного року я звітуюсь про свою діяльність за минулий рік, як будучи депутатом Ужгородської міської ради, так і займаючись громадською роботою. Даний звіт є короткою хронологією найважливіших і найцікавіших справ, які мені, за Вашої підтримки і допомоги, вдалося зробити! Звітується вже вчетверте, тому можу зазначити з попереднього досвіду, що усі проблеми та питання легше вирішувати спільно – спільно з органами місцевого самоврядування, виконавчої влади, ромськими товариствами та громадськими лідерами.

МОЯ ДЕПУТАТСЬКА ТА ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Лютий 2019 року

05 січня – у Новому 2020 році приємно прогулятися нашим Ужгородом зі своїм сином Аладаром, адже попереду багато роботи!

08 січня – цього дня, а саме вночі, неподалік м. Чоп сталася жахлива дорожньо-транспортна пригода, внаслідок якої у важкому стані перебував молодий ужгородець Михайло Кузьо. Існувала величезна потреба у крові четвертої групи, резус позитивної. На щастя, у мене така група, тому я здав кров на станції переливання крові по вулиці Льва Толстого, 4 в Ужгороді. Також закликав усіх розпочати рік із добрих справ і допомогти врятувати життя Михайла!

24 січня – у приміщенні ректорату Ужгородського національного університету відбувся надзвичайно цікавий круглий стіл на тему «Оцінка мешканцями Закарпаття суспільно-політичної та соціально-економічної ситуації в регіоні». Відповідне дослідження презентували в Ужгороді відомі українські соціологи із фонду «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва та фірми «Юкрейніан соціолоджі сервіс».

Результати дослідження виявилися цікавими, в деяких питаннях закарпатці відповідали дещо інакше, аніж мешканці інших регіонів України. Однак, звісно, усі зійшлися на тому, що соціально-економічне становище в державі погіршилося і вихід наші країни бачать у розширенні повноважень місцевих органів влади та наближення нашої держави до стандартів та вимог ЄС.

Також на круглому столі піднімалися питання міжнаціональних відносин в нашему багатонаціональному краї. У своєму виступі я намагався донести гостям із Києва, що ситуація із ромами на Закарпатті продовжує загострюватися і цим питанням у нашему краї як не займалися за 27 років системно, так ніхто не займається і досі.

Винятком, напевно, можна назвати Ужгород, де ситуація дещо краща, однак ефективність вирішення глобальних проблем ромських громад Закарпаття є вкрай низькою.

29 січня – дуже часто талановита ромська молодь не може реалізувати свої таланти і здібності у житті, отримати хорошу фахову освіту. Прикладом є ромський юнак Самір Тетишико, який заробляє на своє життя малюючи картини і виставляючи їх на продаж.

Завданням влади і громадськості є не допустити, аби такі люди опинялися на вулиці.

30 січня – вже традиційно, робочі тижні на початку року є досить напруженими – у Департаменті праці та соціального захисту населення Ужгородської міської ради підписую важливі документи на отримання соціальних допомог

Лютий 2019 року

1) **01 лютого** – останній часом набуло актуальності питання дітей-сиріт, випускників інтернатів, в тому числі і ромів. Знаю цю проблему, адже ми не перший рік займаємося з цими людьми. Ми не можемо виконувати функцію держави і забезпечувати їх житлом чи іншими матеріальними благами, однак точно знаємо з чого необхідно починати – це оформлення документів, яких дуже часто у них не має, а це перший крок до отримання усього вищенаведеного.

Так, до мене звернулася випускниця Перечинської школи-інтернату Лідія Г., 1992 року народження. Інтернат вона закінчила ще у 2007 році, однак сьогодні в ней відсутні свідоцтво про

народження, паспорт, ідентифікаційний код. Також дівчина перебуває на шостому місяці вагітності. Ми допоможемо відновити документи Лідії, а також очікуємо усіх, у кого з різних причин відсутні документи, що посвідчують особу.

2) **07 лютого** – вже традиційно, щорічно, як міський депутат від мікрорайону Радванка, звітую перед громадою. Щороку відкрито спілкуюся із людьми, разом підсумовуємо рік, говоримо як про успіхи, так і про наболіле. Говоримо про те, що вдалося зробити минулого року і за що першочергово необхідно взятися у поточному році. На звіті про мою депутатську діяльність за 2019 рік кожен присутній отримав брошуру, де помісячно розписано головні напрямки моєї роботи як міського депутата та громадського діяча. Я ж дякую усім, хто прийшов, хто бере активну участь у житті ромської громади.

09 лютого – невід'ємною складовою моєї депутатської діяльності є участь у різного роду культурно-масових, спортивних заходах, що проводяться в Ужгороді. Одним з таких заходів є щорічна «Ужгородська палацінта»

14 лютого – відсутність ідентифікаційних документів залишається однією з основних проблем ромської громади як Ужгорода, Закарпаття, так і України загалом. І це та проблема, на яку українська держава має звернути увагу, особливо, коли говорить

про інтеграцію ромів у суспільство. Роми і влада мають зробити крок на зустріч один одному. Про те, наскільки важливими є питання отримання таких документів, на прикладі однієї ромської родини з Ужгорода, висвітлено у програмі «Романо лав» (Ромське слово) телеканалу «21 Унгвар – 21 Ужгород»

18 лютого – місцеве інтернет-видання «Варош» опублікувало інтерв'ю з Мирославом Горватом – міським депутатом, громадським діячем, журналістом. Один з витягів: «Ром, який руйнує стереотипи. Має дві вищі освіти, володіє чотирма мовами, працював у міжнародній установі в Будапешті, на обласному державному телебаченні, а невдовзі стане першим на Закарпатті ромом-кандидатом наук»

20 лютого – проблема благоустрою територій у ромських поселеннях Ужгорода є досить гострою. Нашим завданням є організація як належних умов для забезпечення чистоти на вулицях та тротуарах, так і проведення просвітницької роботи серед населення

21 лютого – розвиток ромської культури, традиційно, асоціюється з музикою, піснею і танцями. Але є в Закарпатті і дуже талановитий молодий ромський письменник і поет – це Микола Бурмек-Дюрі. Популяризація ромського слова – це також потужний засіб інтеграції ромів

23 лютого – разом зі своїми помічниками завітав у гості у ромське поселення м. Берегово, де проживає понад п'ять тисяч ромів. Лідер місцевої ромської громади Рудольф Папп розповів про сьогоденні проблеми у поселенні, найбільші з яких – це відсутність комунікацій, проблеми з опаленням будинків у зимовий період, працевлаштування тощо. Берегівське поселення є типовим прикладом того, як роми проживають у важких соціально-економічних умовах по всій Закарпатській області. Ромські питання повинні вирішуватись спільно – на рівні державних органів, місцевої влади та самими ромами

27 лютого – можна констатувати, що урочисте вручення паспортів громадянина України дітям із ромських сімей, стало вже доброю традицією в Ужгороді. Цього разу ID-картки отримали п'ять школярів Ужгородської ЗОШ № 13. Така практика справді додає моменту отримання паспорту урочистості, а також підкреслює важливість проблематики отримання ідентифікаційних документів ромами. Адже, наприклад, наявність паспорту є обов'язковою умовою реєстрації на ЗНО.

У цьому питанні ми вже досягнули значних успіхів. Так, в Ужгороді дедалі менше залишається ромів без документів. Ми ж продовжуємо свою просвітницьку і консультивативну роботу по всьому Закарпаттю. І, переконаний, приклад цих п'яти школярів Ужгородської ЗОШ № 13 надихатиме інших молодих ромів, випускників шкіл, до отримання документів і продовження навчання.

Щиро вдячний начальнику Ужгородського міськвідділу ГУ ДМС Закарпатської області Магдалині Бобяк, яка активно сприяє у вирішенні цих «традиційних» ромських проблем

28 лютого – як місцевий депутат, дуже відповідально ставлюся до участі у засіданні кожної сесії Ужгородської міської ради

Березень 2019 року

01 березня – зустрівся із довготривалими спостерігачами Канадської місії за виборами Президента та парламенту України 2019 р. Шеллі Віл'ямсон та Борисом Сірським. Говорили про участь ромів у виборах, в першу чергу, дотримання їхніх виборчих прав. З одного боку – позитивним моментом є те, що роми стали більше цікавитися політикою, більше інформації отримують про становище у державі з Інтернету, особливо – соціальних мереж. З іншого – є частина ромів, які не вміють читати і писати, що викликає незручності у заповненні виборчого бюллетеня.

Говорячи про хід виборчої кампанії, я зазначив, що станом на березень 2019 р. я не володію інформацією про можливі підкупи у ромських громадах Закарпатської області, хоча роми з деяких районів говорять про певний тиск. Тому місцева та обласна влада, дільничні комісії, правоохоронці повинні сприяти тому, аби кожен виборець-ром, який має право голосу, міг прийти на дільницю і зробити свій вільний вибір

02 березня – для мене є надзвичайно важливим спілкування з нашими ромами. Людям важливо аби вони були почути! Тому традиційно виїжджаю за межі обласного центру – цього разу завітав у ромське поселення с. Холмок Ужгородського району. Хоча міста та села різні, але проблеми у ромів майже всюди відомі та однакові. І їх необхідно вирішувати!

02 березня – у рамках виїзного дня, ми продовжили відвідини ромських поселень Ужгородського району. Сьогодні, після села Холмок, завітали і до ромів до села Велика Добронь. Поспілкувалися з місцевими громадськими активістами, пастором ромської церкви. Тут проживають працьовиті роми, які шукають собі роботу як в Угорщині, так і в селі, коли настає польовий сезон.

Проблеми цього поселення є типовими – це доступ до якісної питної води, поганий стан доріг, документування земельних ділянок та будинків. Попри те, що роми проживають в угорськомовному середовищі, відчувається, що вони стали більше цікавитися соціально-політичною ситуацією в нашій країні

04 березня – налагодження міжнародної співпраці у громадсько-політичній сфері з ромськими лідерами та товариствами є одним із напрямків моєї депутатської та громадської роботи. Найбільш тісні зв'язки у мене склалися з ромами Словачької Республіки.

Протягом 23-26 травня в європейських країнах, що входять до складу ЄС, пройдуть вибори депутатів до Європейського парламенту. У Словаччині день виборів призначений на 25 травня. На сьогодні Словачська республіка представлена 13 депутатами із загальної кількості 751. Дуже хороші шанси потрапити у

Європарламент-2019 має Петер Поллак (Peter Pollák) – ромський громадський діяч, бувший

Уповноважений уряду з ромських питань, який іде третім у списку партії «Звичайні люди

та незалежні особистості» («Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti», скорочено – OĽANO). Очолює партійний список «Звичайних людей» теперішній депутат Народної ради Словацької Республіки Ігор Матовіч. «Звичайні люди» – це поміркова правоцентристська консервативна політична партія. На євровибори «Звичайні люди» ідуть із гаслом «Європа – наш спільний дім», виступають проти екстремізму та праворадикалів

07 березня – із настанням теплих весняних днів прийшла пора прибирання наших вулиць та прибудинкових територій. Мікрорайон Радванка не виняток! Спільними зусиллями місцеві роми прибрали одну з ділянок по вулиці Ужанській

08 березня – у Міжнародний жіночий день, крім дружини та дочки, я привітав також і свою рідну бабусю зі словами: «Улюблена бабуся! Одна з найголовніших жінок у моєму житті, якій я дуже багато чим завдячу! Дякую тобі, рідна, за все! Вітаю зі святом весни!»

11 березня – у цей день до нас завітала делегація іноземних спостерігачів за виборами в Україні – це довгострокові спостерігачі за виборами Пол Ерік Лорітсен та Мая Влаіч Суліч від Європейської мережі організацій зі спостереження за виборами (ENEMO), Misiї зі спостереження за виборами в Україні 2019, а також Корей Левін – аналітик з гендерних питань та соціальної інтеграції від Канадської місії спостереження за виборами Президента та Парламенту України 2019.

До початку голосування на виборах Президента України залишилось 20 днів, тому гостей цікавила загальна ситуація у ромських громадах Ужгорода та області. Я наголосив, що в Україні за останні роки постерігається позитивна тенденція із свободою волевиявлення, проведення виборів у правовому полі, зменшення таких негативних явищ, як застосування адмінресурсу тощо.

Щодо позиції ромів, то вона схожа на загальноукраїнську. Спілкуючись із ромами, я не бачу якогось єдиного лідера перегонів. Через це результати виборів мені бачиться непередбачуваними. Найголовніше, аби вони проходили у правовому полі, без порушень та фальсифікацій

12 березня – я дуже радію, коли до нас звертається молодь. Це означає, що молоді люди не сидять на місці, цікавляться своїм майбутнім, хочуть рухатися вперед: оформлюють ідентифікаційні документи, автомобільні права, закордонні паспорти тощо. Активно допомагаю їм у їхньому прагненні стати активними

членами суспільства і не перестаю повторювати про важливість здобуття освіти.

Забезпечивши доступ ромів до належної освіти, ми б вирішили цілій пласт ромських проблем на покоління вперед

14 березня – надаючи різного роду соціально-правову допомогу, нерідко бувають випадки, коли питання можна вирішити тільки в судовому порядку. На цьому фото якраз така ситуація – іде підготовка та збір документів для подання заяви до Ужгородського міськрайонного суду. Саме через суд треба встановити особу ромського юнака Віктора, який вже став повнолітнім

15 березня – у червні 2018 року усю Україну сколихнуло вбивство у Львові рома Давида Попа. Цими днями Сихівський райсуд Львова розпочав розгляд цієї справи. Дуже сподіваюся на справедливість суду, хоча вже є певні застереження. Так, слідство відмовилося пов'язувати справу із расовою нетерпимістю. Як же тоді назвати цей злочин, які були мотиви? Розбій? Пограбування? Що робили ці хлопці у таборі? Я вважаю, що неприпустимо в країні, у 21 столітті, покривати злочини, які відбуваються на грунті расової дискримінації.

З боку нашої команди з ромської «Коаліції – 2020» (Володимир Кондур, Микола Юрченко) ми усіма силами допомагаю сім'ї загиблого, зокрема, і щодо питань, які виникають із судовим процесом. Усі ми чекаємо справедливого вироку і покарання винних. Окремо хочу подякувати за професійну роботу нашему адвокату Дмитру Швецову

16 березня – черговий ефір програми «Романо лав» (Ромське слово) телеканалу «21 Унгвар – 21 Ужгород» присвячений, зокрема, нелегкій

громадській роботі моого помічника – Івана Балога. Іван щоденно трудиться у Департаменті праці і соціального захисту населення Ужгородської міської ради, надаючи різного роду допомогу у вигляді консультацій, заповненню анкет, насамперед, ромським жителям Ужгорода

17 березня – «Справедливість для ромів України» – правовий семінар на таку тематику відбувся сьогодні в Ужгороді. Його організатори – Європейський центр прав ромів (м. Будапешт) спільно з громадською організацією Карпатська агенція прав людини «Вестед» (м. Ужгород).

Дуже часто корінь ромських проблем лежить у їхньому незнанні своїх прав, невмінні користуватися доступними юридичними процедурами та інструментами. Зокрема, в цій площині полягає і

наша робота. Починаючи із найпростішого – відновлення документів, що ідентифікують особу, документів на землю, житло, надання іншої правої допомоги – таким чином ми інтегруємо ромів у суспільство, робимо їх повноправними членами громади

13) **18 березня** – на прохання місцевих ромів, знову відвідав поселення в Ужгородському районі, зокрема завітав у село Велика Добронь. До мене з конкретною правою проблемою звернулася місцева ромська родина. Люди залишилися наодинці зі своєю бідою. Тому слухаю, спілкуюся, звертаюся у всі можливі інстанції, аби хоч якось покращити життя людей

19 березня – дніми страшна біда сталася з молодим ужгородцем Андрієм. Коли він їхав на велосипеді по вулиці, його збило авто. Жахливі наслідки ДТП для Андрія – це перелом обох ніг. Сьогодні, наскільки зміг, допоміг йому коштами на лікування. Вірю в наших лікарів і сподіваюся, що вони поставлять Андрія на ноги, в прямому розумінні цього слова

22 березня – сьогодні у приміщенні Берегівської ЗОШ № 7, у якій навчаються діти ромської національності – загалом 349 учнів, відбувся круглий стіл на тему працевлаштування та безпеки у ромських громадах. Участь у роботі взяло керівництво

Закарпатського обласного та Берегівського міськрайонного центрів зайнятості населення, голови ромських товариств «Романі черхень» з Ужгорода та «Терніпі» зі Львова, представники від роботодавців Берегівського району, місцеві роми.

У ромському поселенні Берегова нараховується понад п'ять тисяч жителів. Дорослі роми частково працюють закордоном в Угорщині, частково працевлаштовані за місцем проживання, а значна частина – як правило найбільш соціально незахищена та малозабезпечена – у пошуках заробітків мігрує по різних областях України. Голова товариства «Терніпі» Микола Юрченко зазначив, що останніми роками питання трудової міграції ромів Закарпаття загострилося. Тільки у Львові та Львівській області є кілька

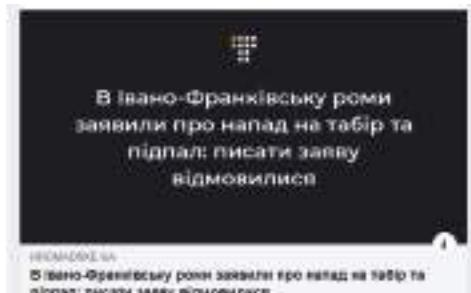
стихійних поселень, де проживають роми з Берегова та району. Це створює соціальну напругу та призводить до різного роду конфліктів. Як вирішити це питання? Аби ромські родини не мігрували у пошуках заробітків далеко за межі своїх домівок, потрібно шукати варіанти для їхнього працевлаштування на місцях.

Голова товариства «Романі черхень» Мирослав Горват зупинився на питання особистої та колективної безпеки ромських родин, які виїжджають за межі Закарпаття. Особливо угорськомовних ромів люди сприймають з недовірою та насторожено. Багато ромських родин ведуть асоціальний спосіб життя, проживаючи у жахливих житлово-побутових умовах по лісах, на окраїнах населених пунктів.

Представники роботодавців в загальному ознайомили ромів із наявними вакансіями та умовами для працевлаштування. Зазначимо, що зі свого боку працівники територіальних центрів зайнятості сприяють ромам у наданні консультацій, взяті на облік та підбору підходящих вакансій. Однак є багато об'єктивних перешкод у процесі отримання робочого місця – це відсутність особистих ідентифікаційних документів, низький рівень освіти та кваліфікації, сезонні міграції ромів. Самі роми наголошували, що роботу вони шукають і хочуть працювати за відповідну заробітну плату, яка б дозволила їм прогодувати свої родини.

Такі спільні зустрічі усіх зацікавлених сторін показують ті проблеми, з якими стикаються громадяни у пошуку роботи. Усі учасники круглого столу зійшлися на думці, що найкращим варіантом є стабільна робота з хорошою оплатою праці за місцем проживання. Як цього домогтися – це проблема не одного дня чи місяця

25 березня – як лідер ромської громади, депутат, намагаюся реагувати на випадки прямої дискримінації та прояви ксенофобії по відношенню до ромів по всій Україні. Так, черговий напад на ромське поселення трапився в Івано-Франківську.

За

повідомленням ЗМІ, підпал ромських жител здійснила група невідомих молодиків у ніч на 25 березня.

Що цікаво, поліція визнала факт навмисного підпалу жител групою осіб, але через відмову писати заяву з боку самих ромів, криміналу у цьому не побачила. Виходить так – нема заяви, нема злочину, нема проблеми? Очевидно, що роми, які й надалі проживають у тимчасових поселеннях у пошуках заробітків у різних областях України, є повністю незахищеними перед подібними нападами. Більше того, відчуваючи страх, вони бояться відкрито про це говорити. І така боязнь є зрозумілою, бо є вже наочні приклади, коли подібні справи намагаються «замнути», як минулорічне вбивство рома у Львові, яке зводять до банальної «хуліганки»

26 березня – діти – це найкраще, що є у нашому житті! Вони продовжуватимуть берегти наші звичаї та традиції. Це наше майбутнє!

26 березня – взяв участь у Всеукраїнському форумі національних спільнот України, який відбувся в Ужгороді. Одним з результатів Форуму стала підписана Хартія міжнаціональної злагоди з представниками етнічних меншин

Меростав Горват про передвиборчі настрої серед ромів Закарпаття

участі у виборах. Так само спостерігаю і підвищення політичної свідомості, розуміння, що від тебе щось таки та й залежить

31 березня – день виборів Президента України! Залучення ромської молоді до участі у роботі виборчих дільниць дає їм потрібний досвід. Тому підтримав рішення долучитися до цієї важливої діяльності своєї доночки Камілі! Звісно, що наша родина також прийшла на дільницю і виконала свій громадянський обов'язок

Квітень 2019 року

02 квітня – зустрівся із старими добрими друзями – співаком Йосифом Горватом з Ужгорода та депутатом Мукачівської міської ради Яношем Йонашом. Нам завжди є про що поговорити у невимушній обстановці, тим паче, що ситуація в країні підкидає чимало цікавих тем. Ну і не забуваємо про Міжнародний день